Elfde jaer. Nr 115. Zaterdag, 24 September 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, nº 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verschendene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeelliger conditien.

TONGEREN, DEN 24 SEPTEMBER.

De *Sancho* deelt een artikel meê, dat maer al te veel waerheid bevat. Het blad hekelt de overdreven zucht in België, om alles in uniform te steken, alles te enregimenteeren: eene leelyke ziekte welke wy uit Frankryk erven. Men heeft de groote menschen en de schoolkinderen reeds in uniform gestoken, en wat nog erger is, men verandert byna zoo dikwyls van mode, als men van hemd verandert.

Over eenige jaren was er spraek van eene livrei, of als gy verkiest, een kostuem te geven aen de leden der Kamer, hetwelk, om geene opiniën te kwetsen, voor de helft zou gelyken op dat der ridders van Malta, en voor de andere helft op dat van den Groot-Oosten, met Schotsche ruiten. Dat zou al zeer goed op een hansworsten-uniform geleken hebben!

Sedert lang is er te Brussel spraek, om al de ambtenaers van de ministeriën te enregimenteeren, en ze zouden sedert lang met zilver en goud op den kraeg loopen, als men niet vreesde dat de belastingbetalers in dat geval voor goed zouden protesteeren, tegen een zoo groot leger van postulanten naer pensioenen.

Wy zyn al heel verre afgedwaeld van den burgerkiel in 1830, van dat eenvoudig, demokratiek en goedkoop gouvernement, hetwelk men destyds droomde; wy hebben vergeten, dat Amerika hoog in aenzien stond, al droeg zyn afgezant aen het schitterende hof van Frankryk, grauwe slobkousen.

Het is met eene soort van triomf dat de ministerieele bladen zeggen: er was een tyd dat eene helft, van België voor de andere werkte; de burgers voor de godsdienstige gestichten! Och, zegt de *Sancho*, wy zyn daerin eigenlyk nog niet verbeterd: alleen de woorden zyn veranderd; de eene helft werkt nog voor de andere.

De klooster-gestichten zegt het blad, zyn, als men 't zoo nemen wil, kazernen geworden; men heeft de klokken gesmolten om er kanons en trompetten van te maken, en de lange waskeersen zyn hard geworden en in geweeren veranderd, enz.

Maer met dit verschil, zeggen wy, dat de menschlievende gestichten uit de middeleeuwen, veel nuttigs voortbragten en nu nog, al hebben sommigen hunnen tyd gehad, door de weldenkenden geroemd worden — getuige die, welke wy nog in onze stad bezitten — terwyl de kazernen en de uniformen niets opbrengen, en voor België, volgens den geest van 1830, eene nutteloze parade zyn!

Hoe het Ministerie de belangen van den koophandel voorstaet:

Eerste voorbeeld: In het koophandeltraktaet van Belgie met Pruissen, gesloten door M. Rogier, is er gezegd dat het pruissisch leder op onze markten mag komen mits een inkomregt te betalen van 15 fr. per 100 kilos; maer het belgisch leder dat naer de pruissische markten trekt, moet een regt betalen van 45 franks per 100 kil.

En daerby heeft de *schors* veel van hare weerde verloren; hoe minder leder er in Belgie verkocht wordt, hoe minder weerde de schors ook heeft.

Ander voorbeeld: Met 1n october gaen de garens van Frankryk voor inkomregt betalen in Belgie, per 100 kilos, slechts van 10 tot 20 fr., maer de onze zullen in Frankryk, volgens de fynheid van 't garen, van 12 tot 100 fr. inkomregt betalen. En de lynwaden van Frankryk zullen in Belgie mogen komen mits belasting te betalen gerekend aen 15 per cent van hunne weerde, maer de onze in Frankryk gaende, zullen er van 28 tot 400 fr. betalen.

Ziedaer, hoe het ministerie de belangen van de commercie voorstaet!

Tongeren, 23 september.

Mynheer de Redakteur,

Ik heb deze week een bataillon piotten met tamboers en trompetten voor myne deur zien door trekken; het was schoon om te zien. De majoor zat te paerd, de pioepioes marcheerden op den pas volgens den repdep van den trommelslager.

Ik heb my gevraegd waertoe die gekostumeerde maskarade wel mag dienen. Vetbetaelde officieren met gouden epauletten en honderd duizend arme drommels die men dwingt hunne familie, hun ambacht en hun dorp of stad te verlaten om soldaetje te gaen spelen! En dat in een klein onzydig land dat zich toch nooit zal kunnen verdedigen tegen de aenvallen zyner geburen, in een land dat duizendmael beter verdedigd wordt door de traktaten der groote mogendheden als door zyne eigene militaire krachten dat is wat bond, Mynheeren de ministers! Bestond het leger nog uit vrywilligers, dan zou de onregtvaerdigheid ten minste zoo schreeuwend niet zyn, maer iedereen weet dat de vrywilligers het kleine getal uitmaken en dat op tien soldaten er acht zyn die eenen gedwongen dienst doen.

Ik ken eenen cyfermeester die eens uitgerekend heeft hoeveel het leger aen het land kost. Het is om plat tegen den grond te vallen als men er aen denkt. Het budget van oorlog bedraegt alleen meer als 40 millioenen per jaer. Maer daer meê houden de militaire onkosten niet op; want alle andere budgetten van het land bevatten aenzienlyke sommen betrekkelyk het leger.

Laet ons eens optellen:

1° *Budget van oorlog*	frs 41,069,225-69
2° *Budget van buitenlandsche zaken.* Kooping van kruizen van het Leopolds-orde, militaire zeemagt . . .	» 291,882-94
3° *Budget van binnenlandsche zaken.* Militie-raden enz.	» 60,113-91
4° *Budget van openbare werken.* Vermindering van 50 % op de militaire transporten	» 200,000-00
5° *Budget van justicie.* Militaire gerechtshoven. Militaire gevangenhuis van Alost.	» 131,396-12
6° *Budget der openbare schuld.* Militaire pensioenen. Pensioenen van het Leopolds-orde. Pensioenen der militaire zeemagt. Pensioenen der bedienden van het ministerie van oorlog	» 13,358,993-16
Totael	frs 55,111,611-82

Hierin zyn niet begrepen een hoop onkosten die wel is waer niet deel maken van het budget van oorlog maer die toch, uit oorzake van het leger uit den zak van den burger en den boer moeten betaeld worden, zoo als de militaire plaetsvervangingen, de militaire logementen ten laste der gemeentens, de onkosten en het onderhoud der kazernen, de kosten der burgerwacht. Deze kosten kunnen zonder overdryving op 20 millioenen geschat worden. Voegt deze 20 millioenen met de frs 55,111,611-82 van hooger, dan vindt men dat het leger jaerlyks aen het land kost frs 75 millioenen 111,611-82.

Geeft wel aendacht, als 't u belieft, dat deze cyfers ontleend zyn aen de budgetten van het jaer 1859; sedert dien tyd zyn de militaire uitgaven aenzienlyk verhoogd, ten gevolge der zotte en overdreven werken der versterkingen van Antwerpen, die meer millioenen zullen kosten als alle yzeren wegen, alle kanalen en alle steenwegen van het land te zamen.

Die goede heer Dechamps en het katholyk ministerie hetwelk hy gevormd had, wilden de militie wet verzachten en de oorlogskosten verminderen. Het liberael ministerie vindt in tegendeel dat het land ryk genoeg is om jaerlyks 75 millioenen op te brengen om het plezier te hebben van een leger te bezetten dat het land op eet en voor onze onafhankelykheid veel eerder een gevaer als eene veiligheid is.

DE LOTELING.

(*Vervolg.*)

Door haer moederlyk gevoel overweldigd, stond zy op, sloeg hare armen om den hals van haer zoon en bedekte zyn gelaet met kussen. Marie klemde zich aen haer broeder vast, verborg haer gelaet aen zyne borst en snikte luid. De arme jongen wankelde in zyn besluit, hy drukte zyne moeder aen zyn hart en fluisterde woorden van liefde en berouw in haer oor.

— Neen, zeide Renée, terwyl zy het hoofd oprigtte en zich trachtte te herstellen; neen, onze smart moet u niet doen wankelen. Denk niet aen ons, bedroef u niet om ons; doe wat gy besloten hebt.

Aldus sprekende maekte zy den arm van Marie van haer broeder los, drukte hem nog eens aen haer hart en volgde hem zonder te spreken naer de deur. Jean nam zyn geweer, wierp het over den schouder en begaf zich naer den drempel. Haestig zag hy om zich heen, wierp een blik naer den blauwen hemel, waeraen de maen zich in haer vollen glans vertoonde, en ging de twee treden van den buitentrap af. In dezen oogenblik omhelsde Renée hem voor de laetste mael en zeide, terwyl zy zich aen den deurpost vasthield, met eene zwakke, bevende stem:

— Ga nu.

Jean onderdrukte een zucht, veegde een traen uit zyne oogen en spoedde zich voort. Zoo lang zy hem zien konden, volgden zy hem met de oogen; zyn geweer schitterde in den maeneschyn; zy hoorden de drooge bladeren onder zyne voeten kraken; zy zagen hem de vlakte opgaen. Toen zy hem niet meer konden zien, keerden zy in het eenzame huis terug, sloten de deur en op hare knieën vallende baden zy voor den jongen Vendeër.

III.

Dagen van droefheid en angst volgden op het vertrek van Jean. Hoe dikwyls klopte het hart der moeder van hoop, als de hond blafte of de wind de oude deur deed kraken; wanneer alles dan weder stil was, bemerkte zy, dat zy zich bedrogen had en dat niets, helaes, de eentoonigheid van haer leven kwam afbreken. In die oogenblikken trachtte zy zich door het gebed te versterken.

Op zekeren dag evenwel kwam de jonge Vendeër terug, trotsch en gelukkig, dat hy onbevreesd en ongedeerd menig gevaer onder de oogen gezien had. Renée sloot hem in hare armen, zag hem met vervoering aen en zond een vurig gebed ten Hemel op. Jean verhaelde aen zyne moeder de gevechten, waeraen hy deel genomen had, de gevaren, waeraen hy ontkomen was, en de verschillende omstandigheden, waervan hy in dezen oorlog van hinderlagen en overrompelingen getuige was geweest. Jean had zich onderscheiden. Begeerig om zyn achterblyven te doen vergeten, had hy met heldenmoed gestreden en was hy altyd onder de eerste aenvallers geweest. Charette had hem opgemerkt; hy had hem vriendelyk de hand op den schouder gelegd en gezegd, dat de dappere jongelingen van Machecoul zich altyd onderscheidden, en dat de nieuw aengekomene zynen vrienden waerdig was. En terwyl Jean dit alles op een zachten en zedigen toon verhaelde, klopte het hart zyner moeder van trotschheid en vonkelde haer oog even vurig als het zyne.

Jean bleef verscheidene dagen op de hoeve en legde zich met yver op het werk toe, dat gedurende zyne afwezigheid veronachtzaemd was; toen de nood hem weder tot zyn gebieder riep, nam hy de wapenen nogmaels op en verliet zyne woning.

Van dit oogenblik werd het leven van Renée gelyk aen dat van al de vrouwen en moeders der Vendeërs; zy bragt het biddende en wachtte zoo veel hare krachten dit toelieten, het hoofd van het gezin te vervangen. Te gelyk werd Machecoul door republikeinsche troepen bezet, in den geheelen omtrek werden afdeelingen gelegerd, en Renée kreeg een soldaet in kwartier.

De Vendeërs waren verdreven en durfden zich niet meer in de nabyheid van Machecoul wagen. Toen werd de droefheid en bezorgdheid van Renée onverdragelyk. Van alle middelen om haer zoon te zien, beroofd, en in haer huis, aen haer haerd en aen hare tafel een van die verachtelyke Blauwen — een vyand van den koning, van hare godsdienst en van haer zoon — te ontvangen, was byna meer dan zy dragen kon. Evenwel boog zy, hare zwakheid gevoelende, bevende voor hare dochter en slechts in den uitersten nood willende vlugten, ook het hoofd aen deze nieuwe ramp.

Nogtans verdiende de soldaet, die op de hoeve La Jaguerre ingekwartierd was, al dien afkeer niet. Hy was een arme jonge loteling, die eerst kortelings uit Normandië in dienst was gekomen. Hy had een open gelaet en was vrolyk en innemend van inborst. Verre verwyderd van de gedachte om met de vrees, die hy inboezemde, zyn voordeel te doen, trachtte hy veeleer zyne tegenwoordigheid zoo min mogelyk te doen gevoelen. In een verwyderden hoek van het vertrek gezeten, bewaerde hy op den eersten avond van zyne komst het stilzwygen en waegde het slechts op slaeks op het strenge gelaet der moeder en de liefelyke gestalte der dochter een steelschen blik te werpen. De moeder gevoelde met smart, dat aen haer zoon voortaen door de tegenwoordigheid van dien gehaten vreemdeling eene plaets aen den